

AKTUELLT MATERIAL HÅLLBAR MOBILITET

Trafiksäkerhetsgruppen i Åboland och Åboregionen 17.11.2025

Paula Väisänen, Valonia/Egentliga Finlands förbund

VALONIA HJÄLPER KOMMUNERNA ATT FRÄMJA HÅLLBAR OCH SÄKER MOBILITET

- Valonia är en oberoende expertorganisation för kommunerna i Egentliga Finland i frågor som rör hållbar utveckling och verkar som en del av Egentliga Finlands förbund. Valonia hjälper kommuner, organisationer och invånare att arbeta för ett bättre tillstånd av miljön och klimatet.
- Valonias roll i att främja hållbar och säker mobilitet baserar sig på ett program som kommunerna förbundit sig till. Inom ramen för sin projektverksamhet främjar Valonia åtgärder i kommunernas trafiksäkerhetsplaner, verkar i bakgrunden av dem eller genomför dem och deltar i kommunernas arbetsgrupper för trafiksäkerhet.
- Närmare information om evenemang och våra avgiftsfria material hittar du [på Valonias webbplats!](#)

Aktuellt:

- Traficom ordnade 10.10.2025 ett informationsmöte om temana och förfarandena i projektansökningarna för **mobilitetsstyrning och trafiksäkerhet** som öppnade i september. En inspelning av mötet kan ses på adressen: [mötets uppgifter och inspelning](#). **Projektansökningarna är öppna i tjänsten haeavustuksia.fi och ansökningstiden går ut 5.12.**
- Kestävää menoa – GIS-baserad kartläggning av skolområdet tillgänglig för alla skolor! Metoden testades 2024 i Kimitoön: [Skolbarn kartlade faror och favoritställen i sin närmiljö i Kimitoön – Valonia](#)
- Anslut dig till e-postlistan för utvecklare av cykelturism i Egentliga Finland och få tips om att beakta cykelturister! [Utvecklare av cykelturism](#). Presentationer med synpunkter om tillgänglighet och utveckling av rutterna av en mångsidig expertskara finns [här](#).
- Färdigt kampanjmaterial för invånarkommunikation! Tips för alla årstider och färdigt material för sociala medier till kommunernas förfogande. [Kommunikationskampanjen En gång i veckan](#)
- Den nationella [informationstjänsten för friluftsliv Luontoon](#) samlar både Forststyrelsens och kommunernas mångsidiga frilufts- och naturobjekt, såsom nationalparker, friluftsområden, paddlingsområden och fiskeställen. Tjänsten gör det lättare att hitta objekt och rutter och man önskar att bland annat kommunerna anger närmare uppgifter om till exempel cykelrutter och deras egenskaper. [Projektet Lounaistiedon Digiretki](#) hjälper kommunerna att utnyttja informationstjänsten för friluftsliv för att föra lokala objekt och rutter till tjänsten.

ANSÖKNING OM STATSUNDERSTÖD FÖR TRAFIKSÄKERHET, TRAFICOM DL 5.12.2025

- Statsunderstöd kan beviljas till ett belopp på högst 75 % av godkända kostnader.
- Projekttiden för forskningsprojekt är 18 månader och för utvecklings- och försöksprojekt 12 månader.
- Projektunderstödet är inte till för att finansiera etablerad ordinarie verksamhet inom trafiksäkerhetsarbetet.

Teman år 2026:

1. Säkerhet i mikromobilitet

Elsparkcyklar och andra lätta elfordon har fört med sig nya trafikanter, behov av att utveckla trafikmiljön och olycksrisker i stadstrafiken. Inom detta tema önskas projekt som testar och undersöker lösningar på problem med organiseringen och säkerheten av mikromobilitet.

2. Säkerhet och konsekvenser för nya infrastruktur- och trafikstyrningslösningar

För att förbättra säkerheten i trafikmiljön utvecklas nya lösningar som kan hänföra sig till exempelvis utformningen av trafikmiljön, belysningen eller trafikstyrningen. I detta tema söks förslag till projekt med syftet att samla erfarenheter och information om konsekvenserna av nya lösningar för gatumiljön. Understöd beviljas dock inte för genomförande av infrastrukturåtgärder eller anskaffning av utrustning.

Ansökningarna kan också omfatta andra lokala problem inom trafiksäkerhet, men ovan nämnda teman prioriteras vid beslut om understöd.

ANSÖKNING OM STATSUNDERSTÖD FÖR MOBILITETSSTYRNING, TRAFICOM DL 5.12.2025 (INKLUDERAR PROGRAM FÖR ATT FRÄMJA GÅNG OCH CYKLING)

Genom ansökan om statsunderstöd för mobilitetsstyrning vill man stödja projekt vars mål är att påverka människors färd sätt, mobilitetsvanor och attityder så att hållbara färd sätt blir allt populärare.

När det gäller år 2026 önskar man att ansökningarna riktar in sig på ansökningsomgångens teman, som är:

1) Hållbara resekedjor

Att underlätta, göra det smidigare och mer attraktivt att kombinera cykling, gång och kollektivtrafik med hjälp av olika former av mobilitetsstyrning är huvudfokus för detta tema. Projekten kan riktas till en viss grupp, till exempel rörelse- och funktionshindrade personer, eller vara riktade till alla. Projektet kan också rikta sig till en viss resegrupp, till exempel arbetsresor eller fritidsresor. Inom temat kan också finansieras regioners eller kommuners anslutningsparkeringsplaner eller -strategier som främjar hållbara resekedjor samt utarbetande eller utveckling av en parkeringspolitik eller -strategi.

2) Mobilitetsstyrning som en del av förändringar i trafikmiljön

Genom att utnyttja åtgärder för mobilitetsstyrning som en del av förändringar i trafikmiljön säkerställer man att varken infrastrukturförändringar eller någon annan förändring i trafiken blir enbart en fysisk förändring. I bästa fall hittar användarna snabbt nya rutter, provar nya färd sätt och vänjer sig vid hållbara färd sätt som en del av vardagen. Detta gör investeringen mer effektiv när man uppnår en verklig förändring i fördelningen av färd sätten. Även under byggtiden i infrastrukturprojekt är det viktigt att se till att det finns goda möjligheter till hållbar mobilitet.

Inom detta tema finansieras projekt som utvecklar principer och verksamhetssätt för att främja hållbara färd sätt i olika förändringar i trafikmiljön, i olika skeden av förändringen.

3) Program för att främja gång och cykling

Genom att utarbeta program för främjande vill man stödja ett övergripande, långsiktigt, målinriktat och interaktivt arbete för att främja gång och cykeltrafik i kommunerna. Temat hjälper till att ta fram program för att främja gång och/eller cykeltrafik. Det kan röra sig om ett nytt främjandeprogram eller en uppdatering av ett program. Man kan få understöd för att utarbeta ett program för främjande antingen för en enskild kommun eller ett gemensamt för flera kommuner.

Ansökan kan även gälla annan verksamhet eller projekt inom mobilitetsstyrning. Därtill kan landsomfattande verksamhet som främjar hållbar mobilitet, med hjälp av metoder för mobilitetsstyrning, finansieras med statsunderstödet.

INFORMATIONSMÖTE OM ANSÖKNINGAR FÖR MOBILITETSSTYRNING OCH TRAFIKSÄKERHET

10.10.2025

- INSPELNING TILLGÄNGLIG!

Traficom ordnade 10.10.2025 ett informationsmöte om temana och förfarande i projektansökningarna för **mobilitetsstyrning och trafiksäkerhet** som öppnade i september. En inspelning av mötet kan ses på adressen: [mötets uppgifter och inspelning.](#)

- Projektansökningarna är öppna i tjänsten [haeavustuksia.fi](#) och ansökningstiden går ut 5.12.2025.
- [Utlysningssida för statsunderstöd för mobilitetsstyrning \(extern länk\)](#)
- [Utlysningssida för projektansökningar för trafiksäkerhet](#)

FÄRDIGT KAMPANJMATERIAL FÖR INVÅNARKOMMUNIKATION!

Kommunikationskampanjen En gång i veckan för kommuner

”En gång i veckan” är en kampanj som utmanar dig att pröva hälsosammare och mer hållbara sätt att röra dig i vardagen – minst en gång i veckan.

- Byt ut en bilresa mot till exempel gång, cykling, samåkning eller kollektivtrafik. Genom en liten förändring kan du öka mängden motion i din vardag, spara pengar och göra skillnad för dig själv och miljön!

För vem?

- För kommunerna i Egentliga Finland som stöd för invånarkommunikation inom temat hållbar mobilitet.
- Med hjälp av kampanjen uppmuntras invånarna vänligt att byta ut bilen mot ett mer hållbart färd sätt – alltså resa (åtminstone) en gång i veckan mer hållbart!

Innehåll

- Kampanjen är en inläggsserie som främst baserar sig på kommunikation i sociala medier och på nätet och genom vilken olika perspektiv för mer hållbar mobilitet i vardagen under olika årstider presenteras. Utöver det kan kampanjen genomföras i kommunerna kreativt på flera sätt – till exempel genom marknadsföring på bussar eller en utmaningskampanj.

Mer information

- Kampanjmaterialet kan utnyttjas av alla kommuner i Egentliga Finland, be om mer information av Valonias kommunikationsansvariga: anna.sampo@valonia.fi.

KESTÄVÄÄ MENOA – GIS-BASERAD KARTLÄGGNING AV SKOLOMRÅDET

- Valonia skapade 2020 läromedelsmaterialet Kestävää menoa som bekantar användarna med hållbar mobilitet. År 2024 kompletterades materialet med anvisningar för att genomföra en kartläggning av skolområdet.
- Kartläggning av skolområdet lämpar sig som en del av kommunens trafikplaneringsprocess när förnyelsen gäller ett skolområde eller dess närmiljö – kartläggningen för fram barnens och de ungas viktiga synpunkter om sin miljö i vardagen.
- Genomförande:
 - I kartläggningen utnyttjas geografisk information: Plattformen Google My Maps
 - Eleverna skriver först ner observationerna de gjort på papper och matar sedan in dem på en digital karta.
 - Läraren laddar de delade kartorna i rätt filformat och skickar kartmärkningarna till kommunens planerare så att de kan utnyttja dem.
- Syftet är att öka användningen av inkluderande metoder: när processen underlättas, utnyttjas inkluderande metoder mer.
- Skolbarn kartlade faror och favoritställen i sin närmiljö i Kimitoön – Valonia

PROJEKTET SEURATOIMIJAT FIKSUN LIIKKUMISEN KIRITTÄJINÄ I NÅDENDAL OCH RESO

- Huvudmålet med projektet är att utveckla och pröva konkreta verksamhetsmodeller som förbättrar säkerheten av barn och ungas resor till och från hobbyer och stödjer hållbar mobilitet.
- Barn och unga uppmuntras att öka sin vardagsmotion och samåkning vid resor till och från träningar. Målet är resor till och från träningar som är självständiga och säkra och som ökar mängden motion och underlättar vardagen.
- I projektet ingår
 - en enkät om resor till och från hobbyer
 - träffar och tillställningar med intressentgrupper
 - att skapa och testa säkra mobilitetsmodeller, såsom handledda cykelresor till och från träningsplatsen
 - säkerhetssyner av träningsplatser.
 - Smartare resor till och från träningar – en utmaningskampanj för föreningar, lag och idrottsutövare
- Efter det pågående försöket ska kampanjens koncept finslipas till en form som kan återupprepas även i andra kommuner.
- Projektet Seuratoimijat fiksun liikkumisen kirittäjinä i Reso och Nådendal har beviljats projektunderstöd för främjande av säkerhetsverksamhet för vägtrafik av Traficom.

FIKSUMPI TREENIMATKA

Merkitse tälle lomakkeelle kaikki lihasvoimin (esim. kävelen, juosten, pyörällä), kimpakyydillä ja julkisilla kulkuneuvoilla tekemäsi treenimatkat 15.9.–31.10. Palauta lomake joukkueesi/harrastusryhmäsi yhteyshenkilölle kampanjan päätyttyä.

Aktiivimmat harrastajat ja joukkueet palkitaan! Lisätietoa palkinnoista:

 valonia.fi/fiksumpitreenimatka

FIKSUMPI TREENIMATKA
LIHASVOIMIN

TREENIMATKOJEN KIRJAUSLOMAKE

NIMESI: _____

JOUKKUE/RYHMÄ: _____

SEURA: _____

PUHELIN: _____

SÄHKÖPOSTI: _____

Kysymme yhteyshenkilöiltä palkintojen toimittamista varten ennakolta käyttämiäsi matkoja tarkoituksella. **Alakädet otaalla suosittelemme käyttämään huoltajan yhteyshenkilöä.** Huomautathan, että jos ennen saa voittajan yhteyttä 2 viikon kuluessa, vaihtamme uuden palkinnonsaajan.

• Aina matkan tehtyäsi, väritä tai rastita ympyrä.
Edestakainen matka = kaksi ympyrää.

• Täytätähän kullakin kulkutavalla tekemäsi matkat lomakkeella oikeaan kohtaan! Kimpakyydit ja joukkoliikennematkat merkitään paperin kääntöpuolelle.

SAAVUTETTAVAMPI JA SUJUVAMPI YMPÄRISTÖ PYÖRÄMATKAILIJALLE JA ARKIPYÖRÄILIJÄLLE?

GÅ MED I DET INFORMELLA NÄTVERKET FÖR UTVECKLARE AV CYKELTURISM I EGENTLIGA FINLAND!

- Vill du vara med som serviceproducent på en marknad med växande efterfrågan och synas på cykelturisternas kartor?
- Behöver du information och sparring i anslutning till att möta cyklisternas behov?

Tjänster för cykelturister kan produceras av olika typer av företag och föreningar – och alldeles nya tjänster kan också utvecklas tillsammans. Ta vara på tips för att beakta cykelturister och anslut dig till kontaktlistan här: [Utvecklare av cykelturism](#)

När du ansluter dig till vår postlista är du bland de första som får information om evenemang, workshoppar och publicerade material i [projektet Kapu – Kattavammat pyöräilyverkostot ja palvelut yhteistyöllä](#). Evenemangen är avgiftsfria för deltagarna och möjliggörs av EU:s jordbruksfinansiering som beviljas av NTM-centralen i Egentliga Finland.

Det lönar sig också att bekanta sig med den nya nationella [informationstjänsten för friluftsliv Luontoon](#) som finansieras av miljöministeriet! Tjänsten samlar både Forststyrelsens och kommunernas mångsidiga frilufts- och naturobjekt, såsom nationalparker, friluftsområden, paddlingsområden och fiskeställen. Tjänsten gör det lättare att hitta objekt och rutten och man önskar att bland annat kommunerna anger närmare uppgifter om till exempel cykelrutten och deras egenskaper.

Presentationer med synpunkter om tillgänglighet och utveckling av rutten av en mångsidig expertskara: Material från kick off-tillställningen för projektet Kapu finns [här](#).

Presenterat på tillställningen: I workshoppen diskuterades bland annat möjligheterna till att förlänga cykelturismsäsongen, kombinera kollektivtrafik och cykling, viktigheten av information på olika språk och utveckling av befintliga turismleder så att de lämpar sig för cyklisterna.

“Det är viktigt att lederna utvecklas så att de kan spjälkas upp i etapper av rimlig längd. Man behöver inte vara en stor cykelentusiast för att resa även långa sträckor med cykel, ifall det med tillräckligt korta mellanrum längs med rutten finns inkvarteringstjänster, matställen, regnskydd och till exempel toaletter.”

Projektkoordinator vid Turun ammattikorkeakoulu Heidi Heikkilä 10.9.2024

Euroopan unionin
osarahoittama

maaseutu.fi

Naantalī

RESULTAT FRÅN TRAFIKMILJÖENKÄTEN I EGENTLIGA FINLAND 2024

- Pressmeddelande: [Invånarna i Egentliga Finland vill ha bra alternativ till bilkörning – ePressi](#)
- 1 226 personer svarade, från alla kommuner i landskapet.
- Med hjälp av enkäten utreds områdets invånares åsikter om utveckling av trafikmiljön och kommuniceras även arbetet med trafiksystem till invånarna.
- Det viktigaste att beakta i trafiksystemet:
 - Kollektivtrafikförbindelser som betjänar behov i vardagen
 - Främjande av hållbara färd sätt
 - Vägnätets goda skick och skötselnivå
- De viktigaste faktorerna som påverkar mobilitet: snabbhet, lätthet, hälsosamhet/motion.
- *Kollektivtrafik som betjänar behov i vardagen värderades bland de tre viktigaste målen i trafiksystemplanering av nästan två tredjedelar av respondenterna – invånarna förstår betydelsen av en fungerande kollektivtrafik trots bilismens dominerande ställning.*
 - Av metoderna för att utveckla kollektivtrafik fick utveckling av regionala busslinjer mest understöd (59 %).
 - Att starta närtågstrafik var på andra plats (47 %) och till och med 75 % av respondenterna ansåg det vara möjligt att de skulle använda lokaltåg.
- Alla kommuner har tillgång till enkätens rådata på begäran: marja.tommola@valonia.fi
- <https://valonia.fi/liikenneymparistokysely2024>

TACK!

Paula Väisänen
Sakkunnig inom hållbar mobilitet
Tfn 044 907 5986
paula.vaisanen@valonia.fi

TILAA UUTISKIRJEEMME!

VALONIA.FI/UUTISKIRJE

@valonia_keskus

@valonia.fi

@valoniakeskus